

KÖZHIR

X. 15. A KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KAR KISZ SZERVEZETÉNEK LAPJA XI. félv. 5. szám.

TAPASZTALATAIM

AVAGY

AMI NEM TETSZETT NEKEM A TÁRSADALOMTUDOMÁNYI TÁRGYAK OKTATÁSÁBAN

Ez a kilencedik félévem az egyetemem. Minden félév során foglalkoztunk a társadalomtudományok valamelyikével. Úgy érzem, hogy a tárgyak oktatásával kapcsolatban felgyülemlett annyi és olyan észrevételem, amit érdemes papírra vetni azért, hogy a jelenleginél jobbá, hatékonyabbá lehessen tenni az oktatást.

Először néhány inkább „enyngyiségi” jellegű észrevétel. A politikai gazdaságtan alaptanfolyama három félévet fog át – szerintem ez sok, mert a tananyag inkább terjedős, mint ilyen sok. Erről később még részletesebben is lesz szó /de nem csak a politikai gazdaságtan kapcsán/. Emellett didaktikailag rossz felépítésben követik egymást az alaptanfolyamok, mert nem az általánostól a konkrét jellegű /esetleg a konkrétól az általános jellegű/ tárgy felé haladva – filozófia, politikai gazdaságtan, tudományos szocializmus /illetve fordítva/ – hanem politikai gazdaságtan, filozófia, tudományos szocializmus sorrendben. A filozófia, PG., tud. szoc. sorrend helyességét egyébként az MSZMP Oktatási Igazgatóságain szerzett tapasztalatok is igazolják, s a megfontolás is mellettük szól, hiszen az általános jellegű törvényszerűségek alapján könnyebben érthetők meg és értékelhetők az egyes konkrétabb jelenségek.

Térjünk át az oktatás „minőség” jellemzőire. Az alapképzések és a speciális kollégiumok alapvetően elméleti jellegűek, a mindennapos gyakorlattól eléggé távol állnak. A tanultak alkalmazását több dolog is nehezíti. A spec. koll.-ok idején az alapkép-

zés ismeretanyaga már elhalványul – vagy újra elő kell venni őket, vagy el kell menni mellettük, ennyit tehet egy oktató. Az is nehezíti az alkalmazást, vagy ha úgy tetszik a megértést és a megtanulást, hogy a tananyagok homogének. Homogének olyan értelemben, hogy nem emelik ki a politikai gondolkodás szempontjából alapvető tudnivalókat /pl. forma és tartalom, alap és felépítésmény viszonya, stb./ – az egyaránt áll úgy a jegyzetekre, mint az előadásokra is. /Tisztelet a kivételnek! / Itt utalnék vissza a PG anyag terjedőségre – kevesebb több /hasznosabb/ lenne.

A tárgyak túl lassan követik napjaink eseményeit – lassan, ill. nehezen jelennek meg a tananyagban. Ezt azzal lehet magyarázni, hogy ezeknek a dolgoknak az értékeléséhez néhány év is szükséges olykor /több esetben ez a néhány év már letelt/, másfelől a félévek tananyaga annyira sűrű, hogy nem jut idő ezekre a dolgokra – pedig nekünk a ma és a közeljövő dolgai között eligazodva kell majd helyünket megtalálnunk, feladatunkat végeznünk. Ezen a problémán, azt hiszem az segítene, ha a tanszékek fakultatív tárgyakat hirdetnének meg. Arra, hogy ezek a mával, közelmúltunkkal foglalkozó értékelések alapvetően jók lennének biztosítéknak tartom azt, hogy az aktuális kérdésekkel foglalkozó, a KISZ által szervezett különböző fórumokon a tanszékek oktatói a legtöbbező magas szintű, mélyreható előadásokat tartottak, illetve vitákat vezettek. /Tudom, hogy a három tanszék oktat mind a hat karon, így az egyes oktatók igen leterheltek. De nem érné meg esetleg a létszámot

bővíteni ezért? Ez persze másokon is múlik – legyen erre státusz, legyen rá szándék./

Ezek a fakultatív órák – mivel a tárgyalat témák értékelése még nem teljesen lezárt – a jelenlegiekénél sokkal aktívabb politizálásra adhatnak módot, s lehetőséget teremtenének a politikai módszertan jónéhány elemének elsajátítására. Mert azzal, hogy – sajnos – pusztán tananyaggá redukálódottak ezek a tárgyak, s azok a bizonyos kiemelések nincsenek meg – csökken az önálló politikai gondolkodás kialakulásának lehetősége. Nem tanulunk meg politikai, gazdasági, társadalmi helyzeteket megfigyelni, elemezni, értékelni és továbbvinni /problémafelvetés, javaslattétel, döntés, stb./, nem válik „hétköznapi” a közelfoghatóvá a világ, vagy ahogy nehezebben sokat emlegetett téma volt – nem valósul meg az elmélet és a gyakorlat egysége.

Jó lett volna, ha a gondolatmenettel párhuzamosan szó esett volna jegyzetéről – de azt hiszem, így külön sem árt róluk megemlékezni. Meg kell mondani, hogy a jegyzetek tükrözik az oktatás hibáit /ez törvényszerű, hiszen egymásra épülnek/, nevezetesen a könyvek feleslegesen hosszúak, – akár a PG, akár a tudományos szocializmus könyv, s nehezen olvashatók, nem olvasmányosak. Filozófiából az „én időmben” még a tanszék által kiadott kísérleti jegyzet „járta”. annak viszont terjesztése nehézkes, s végül is vissza kell adni, így állítom – sokak birtokában egyáltalán nem marad /nem lesz/ a filozófiát ismertető könyv. Ez sajnos nem jelenti azt, hogy színvonalasabb lenne a többinél. Tudom, hogy a jegyzetbörzéken sokan túladnak ezeken a

[folytatás a 2. oldalon]

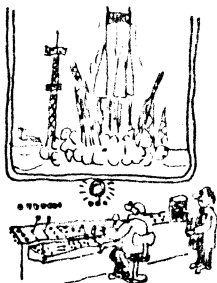
jegyzeteken, de így még a lehetőség is megszűnik. „A magyar munkásmozgalom története” könyv az, amelyik még szintén mindenkinek közös. Ez is hasonlóképpen hosszú, ráadásul sürűn szedett, s szintén nehezen olvasható. Ez a könyv egyébként az egyetemek és főiskolák számára készült egységes jegyzet volt már. Ugy tudom, hogy most folyik ezeknek a könyveknek értékelése, átdolgozása. Remélem, hogy az ezzel foglalkozó szakemberek gondot fordítanak majd arra, hogy a végül kialakuló könyvek tagoltak, áttekinthetőek, olvasmányosak legyenek, s hosszuk se haladja meg a szükséges mértéket. Hídezt azért írom le, mert gondolom, hogy egyetemi oktatóink közül is néhányan részt vesznek ezeken a munkálatokon, másrészt pedig - szerintem - az nem engedhető meg, hogy pont a marxizmust oktatni és végeredményben propagálni szándékozó könyvek idegenithessék el a jövő értelmiségét a marxizmustól.

Remélem, hogy észrevételeim nem légüres térben mozognak majd, hanem vitához, netán döntésekhez is vezetnek.

- sz. -

TUDJÁTOK-E?

A sokat vitatott nyári időszámításról megjelent a hivatalos mérleg, miszerint a tervezett energia megtakarítás másfélszeresét sikerült eredményként elkönyvelni. Számszerint 80 millió kWh helyett 130 kWh villamosenergiával tehermentesítettük az erőműveket. Ez a mostani világgpiaci árak alapján 6 millió dollárt tesz ki.

Nem, ez sem a kávéautomata!

MORÁL ÉS TÁRSAI

Válasz

Nem bírom megállni, hogy ne reagáljak egy cikkre. „MORÁL ÉS TÁRSAI” a szép cím, de sajnos nem tudom megfejteni, mi lehet a „társai” szó finoman kerékített csupa nagybetűje mögött, mivelhogy a becsület, felelősségtudat, mikről e cikkben szó esik, a „morál” címszó alá szépen besorolhatók /tévedés joga fenntartva/.

Az élet enciklopédiáját próbálta világossá hozni a cikk írója, kicsit még várni kellett volna, ez így koraszülös volt és nincs az az inkubátor, amely ezt az eszmehalmazt valami rendezőbe fogná. De idő híján csak két dologba kötnek bele. Az első a forradalmiság, melyet mostanában oly szívesen használnak. Gyenge író lévén én is idézetekkel hadakozom./

... Azt hiszem, nagyot értettünk ezzel is, amikor történelmünk viharos esztendői múltán, alighanem a magunk nosztalgiái következtében, megszületik a „bűbűznapok forradalmának” ugyanígy ut nem gondolt vagy rosszul átgondolt fogalmát. Ezt kétszeresen köteleles vagyok kárhoztatni, hiszen a fogalom bábáinak egyike voltam. Átgondoltuk-e, mit jelent, ha egy nem forradalmi korban a forradalmárt állítjuk eszményképpé? Átgondoltuk-e, hogy ha egyenlőségjelet teszünk forradalmiság és emberi érték közé, az előbbi értelmét veszti? Átgondoltuk-e, ennek az a végeredménye, hogy forradalmár az, aki tisztességesen dolgozik, jól tanul és nem veri a feleségét? Átgondoltuk-e fiataljaink kételkedését, értékvesztését, kiábrándultságát, hamis nosztalgiáit, amikor forradalmárrá avatta őket egy társadalmi munkában elültetett facsemete, miközben Ázsiában, Afrikában, Latin-Amerikában naponta forradalmárok haltak meg a forradalomért?” ...

/Gyurkó László: Látjátok, feleim c. cikkéből, Élet és Irodalom, 1980. szept. 27./

Még százezer más közt arról ír /rí/ cikkünk nemes szerzője, nem csak azok nem figyelnek rá, akiknek a feladatuk volna, de azok sem, akiknek ez érdekük. /Bátor kijelentes./ Nem beszélve a sok oda nem figyelő, munkáját henyán végző emberről. Nincs más, megint idézet következik.

„...Legnagyobb belső ellenségünk a bürokrácia” - írta Lenin. Másutt pedig: „Aki azt ajánlja onóknak, hogy vessenek véget a bürokráciának, az demagóg.”... „...ki ma Magyarországon felhívja a figyelmet a társadalmi egyenlőtlenység, a bürokrácia, a közöség hiány, a demokrácia elégtelensége, a kiskirályoskodás, az észszerületlen termelés, a korrupció, a cselekvésképtelenség veszélyeire, azzal én lelkesen egyetértek. Aki viszont csak követeli, hogy szüntessük meg az egyenlőtleniséget, a bürokráciát, a kiskirálykodást és többi nyavalyánkat, azt - ha merésznélnek olyan élesen fogalmazni, mint Lenin - demagógnak nevezném. Szintűgy azt, aki így fogalmaz: Magyarországon még mindig nem szűnt meg a kiskirálykodás, az egyenlőtlenység, a bürokrácia. A ráolvasás épp olyan értelmetlen /és hatástalan, sőt, veszedelmes /, mint a felháborodás. Hogy Magyarországon ne legyen társadalmi egyenlőtlenység vagy hamis értékrend, ahhoz létre kell hozni egy olyan társadalmi-gazdasági struktúrát, amely ezeket elorsvasztja.” ...

Tisztelem, aki ki meri mondani a véleményét, de aki meg is tudja indokolni, az csodálom.

Tisztelettel:
Kelemen Gábor

KÖZHIR

Kedves Barátunk!

A hosszúra nyúlt nyári szünet után újra folytatja munkáját az IRODALMI ALKOTÓKÖR. A foglalkozások helye továbbra is az „R” klub olvasószobája. Vezetőnk a félévtől kezdve HANYOKI ENDRE, a Mozgó Világ fiatal kritikusa. Első foglalkozásunk október 15-én, szerdán du. 5 orakor lesz /feltétlenül gyere el, akkor is, ha különben nem volna jó az időpont, mert ekkor beszéljük meg az a hét melyik napja a legalkalmasabb a későbbiekben/. Az összejövetelek továbbra is két hetenként lennének. Az első alkalommal Disztaray Adám író-t látjuk vendégül, aki elmondja véleményét a KÖR című antológiánkról.

Mivel a kör tagjainak egy része az elmúlt tanévben végzett, fontos volna a „vérfrissítés”. Ezért kérjük a régi tagokat, szóljanak érdeklődő ismerőseinknek. A kör nyitva áll valamennyi „írastudó” előtt, így a kari lapok munkatársai és olvasói előtt is! A Jövő Mérnökében szeptembertől lehetőséget kaptunk arra, hogy 1-2 hónaponként alkotókori oldallal jelentkezünk. Az összejövetelek programjában egymás írásainak megvitatásán kívül aktuális irodalmi-művészeti események megbeszélése, esztétikai kérdések boncolgatása is szerepel.

Az R-klub vezetősége

VÉR ADÁS: 1980. október 27-31-ig minden nap reggel 8-tól délután 4 óráig
a Diszteremben /K. l. 7A./

lsd: 8. old.t

KÖZHÍR 3

A „KÖZHÍR” 1980. X. 1-i számában megjelent „Nem almás az ügy” című cikkkel kapcsolatban kérem, hogy az utolsó előtti bekezdésben szereplő megállapítást módosítsák. Tudomásunk szerint a Szamosmenti Állami Tangazdaság a hetedik turnus ügyében nem kereste meg a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztériumot, és nem az Oktatási Minisztériumon keresztül kérte az egyetem segítségét. A tangazdaság közvetlenül fordult levélben a BME rektorához. Ezzel közel egyidejűleg, de a tangazdaság kérésétől teljesen függetlenül érkezett az Oktatási Minisztérium államtitkárának leírata - melyet feltehetően valamennyi felsőoktatási intézmény megkapott.

A leirat felszólítja az egyetemet a mezőgazdaság igényeinek fokozott kielégítésére. A rendkívüli időjárásra való tekintettel az eddig engedélyezett 12 napon túl további 10 napig végezhetnek a hallgatók betakarítási munkát.

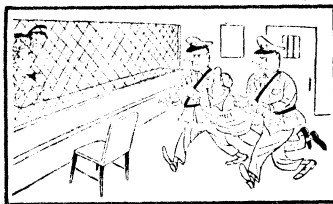
Bp. 1980. október 7.

A mezőgazdasági munkát előkészítő bizottság vezetője:

Dr. Lajos Tamás

Köszönjük a helyreigazítást.

- szerk. -

Gólyabál(híri)hír

Az elsőévesek első nagy, általában kellemes élményei közé tartozik a Gólyabál. Már hetekkel előtte érdeklődnek, mikor, hol, mettől-meddig tartják, miben nyilvánul meg a gólya jellege. Ebben szeretnék segíteni "szeptemberi ifjainknak".

A helyét és kezdetét a múltkori számunkban olvashattátok. Az E épületet bizonyára ismeritek már, valószínűnek tartom, hogy nem csak hivatalos órákból. Már ebben a félévben is volt néhány nagyszerű koncert, ezután is számíthatok hasonló szintű rendezvényekre. A Gólyabál is hasonlítani fog néhány vonatkozásban az E-bulikhoz. Most is két helyszínen peregnék majd az események: az emeleti színpadon és a földszinti bárban. Az előadók is az átlagosnál magasabb színvonalat képviselnek majd. Az E-koncertektől elsősorban abban különbözik a műsor, hogy az együttesek nem a legújabb /jobb vagy rosszabb/ számaikat mutatják be, hanem talpalávalót húznak. Itt lesz a két állandó discós is; D. Molnár és Cintula, de ők is elsősorban a jó hangulat érdekében ügyködnek majd, a discó-slágererek mellett a legrégebb és legújabb rock zenét is bemutatják, hogy az idősebb gólyák is fiatalabbak legyenek néhány óra erejéig. Ami teljesen eltér az E megszokott hangulatától: lesz cigányzene is! Az alaphangulatról a büfések gondoskodnak majd, remélhetőleg több "orvoséggal" mint tavaly.

Jó szórakozást!!

-Guriga -

Tiszta meggyet a pohárba

Idén egy hónapig voltam a Kiskunlacházi építőtáborban, párhuzamosan a szakmai gyakorlattal. Igaz, így napi négy órát kellett utaznom, de megérte. Délelőtt cseresznyét, meggyet szedtem, délután a csepeli szakmunkásképzőben forgácsoltam. Ezalatt az egy hónap alatt sok mindent láttam, tapasztaltam. Most először mégsem erről fogok írni, s ennek az az oka, hogy szeretnék eloszlatni néhány félreértést.

Idén februárban a KTSZ Kari Vezetősége meghívta Boncsér Sándort, a lacházi tábor vezetőjét. Erről a bizonyos KV ülésről beszélgettem Olt Karossal, a KV titkárával.

- Miért hívtátok meg Boncsér Sanyit a KV ülésre?

- A téli vezetőképző tábor előtt egy magánbeszélgetés során került szóba, hogy az ET vezetői nem végeztek jól a dolgukat. Anyagi és vezetési problémák merültek fel. Ekkor Dékány Dénes javaslatára összeült a KV, ahol megjelentek az érintettek. Boncsér, Csapó, valamint Stukovszki, Cserkúti, Held, a tavalyi tábor vezetői, illetve részt vevői.

- Milyen kérdések merültek fel a vezetőség munkájával kapcsolatban?

- A KV ülésen röviden a következők: A normát nem teljesítőket nem küldték haza, voltak, akik egyáltalán nem dolgoztak, csak a táborban laktak; a vezetők egy része lógott, többször részegek voltak. Am korábban mást is emlegettek, nyíltan azonban nem merték vállalni a vádat. Ezekre a folyosói pletykákra nem lehet alapozni, ezért hívtuk el Boncsér Sanyit, hogy vége legyen a suttogásoknak. /Tiszta vizet a pohárba! / Boncsér válaszolt a felmerült kérdésekre, még olyanokra is, amit ott nem vetettek fel. Nyilván ő is értesült a szóbeszédokről. Elismerte, hogy az első turnusban laza volt a munkafegyelem, de véleménye szerint az ET nem munkatábor, és nem tartotta szükségesnek, hogy bárkit is hazaküldjön. Kijelentette, hogy a táborvezetők jól végezték munkájukat. Szóvá tette még, hogy ha a probléma olyan súlyos, miért csak egy fél év múlva került elő, amikor már késő róla vitázni.

- Úgy tudom, Dékány Dénes akkor felszólalt, hogy a korábban felhozott problémákat is mondják el azok, akik ott voltak a táborban.

- Igen, valóban így volt. Erre azonban nem került sor.

- A KV-nek van-e lehetősége az ET gazdasági ügyeit ellenőrizni?

- Nincs. A tábor az Egyetemi Bizottsághoz tartozik.

- A KV tett-e javaslatot az EB-nek egy utólagos ellenőrzésre?

- Nem. Nem volt rá indok.

- Van-e személyes problémád Boncsér Sanyival?

- Nincs, nem is volt. Ennek az ügynek sem én voltam a kezdeményezője.

- Mikor, és hogyan merült fel az a lehetőség, hogy Cserkúti Gyuri táborvezető legyen Lacházán?

- Az előző üggyől teljesen függetlenül, előzetes felmérés alapján. Ő már volt ET vezető, és ezért az évfolyam titkára javasolta. Először természetesen nem táborvezetőnek, csak helyettesnek, hogy megismerkedjen a helyi viszonyokkal.

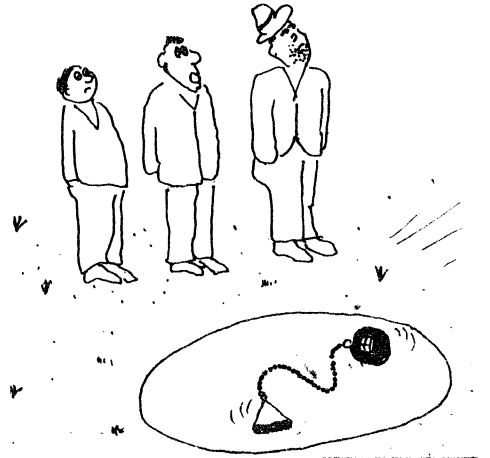
- Nem hagyomány, hogy a lacházi tábor parancsnoka a mindenkori E főrendező?

- Nem feltétlenül. Bár a körülmények úgy hozták, hogy valóban évek óta E főrendező volt a táborvezető.

- Véleményed szerint miért csökkent a táborozók száma?

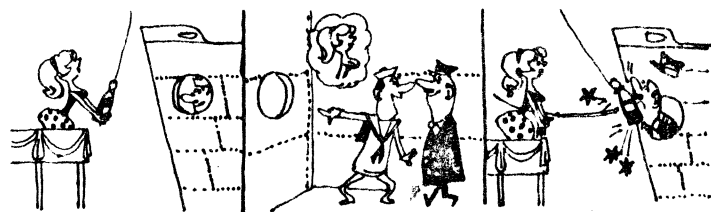
- Elsősorban a hosszú nyári szakmai gyakorlatok miatt, hiszen a vizsgaidőszak után még egy hónapot dolgozni kell. Így marad az augusztus. Ha ráadásul még valaki KISZ aktív is, akkor reszortos táborba, kari táborba is el kell mennie. A fennmaradó időben lehet el dolgozni, pihenni, nyaralni. Így sokan nem építőtáborba mennek, hanem pénzért dolgoznak, hogy ezzel is csökkentse a szüleikre nehezedő anyagi terheket.

- Megfelelőnek tartod az előzetes agitációt?

- Nem. De ilyen körülmények között nehéz a táborba embereket toborozni. A fenti érvekkel szemben nem tudunk mivel agitálni. Ez aztán meg is látszott az idei tábor összetételén. A két turnusban összesen három kari hallgató dolgozott, pedig a körülmények sokkal civilizáltabbak, mint néhány évvel ezelőtt. A munka sem nehéz. Ráadásul mindig jönnek más egyetemről, főiskoláról is táborozni. Főleg lányok. A Lacházán kötött ismeretsegekből néhány már egészen tartósan bizonyult. Aki volt már ott táborozni, az tudja, hogy a tábornak sajátos hangulata van. Sátor-tábor a meggyesben. A ráckevei Duna ág csak pár száz méter. Ebéd a Halásztanyán. Lehet úszni, csónakázni, ping-pongozni, ismerkedni. S akiket esetleg nem kötnek le új ismerősök vagy régi barátok, azoknak a szórakoztatásáról gondoskodnak a táborvezetők. Hogy hogyan? Erről majd egy későbbi számunkban olvashattok. A legilletékesebb, Boncsér Sanyi fog nyilatkozni /természetesen nem csak erről/.

- pi -

A minap valamelyik előadáson körülnézve olyan dolgot tapasztaltam, ami az egyik barátommal történt dolgot juttatta eszembe.

Ugyanis lehangolva mesélte még elsős korában, hogy roppant rosszul érzi magát egyetemista társai között. Meglepődve néztem rá; ugyan mi lehet ennek az oka?

- Tudod - kezdte barátom -, mikor megkérdezték tőlünk, milyen tervekkel indulunk neki az egyetemnek, mindenki roppant zengzengő, nagy elképzelésekkel állt ki, s én csak hallgattam. Csupán csak annyit tudtam volna mondani, hogy szeretném elvégezni ezt az iskolát.

- De hát ezzel biztos nem voltál egyedül! Nagyon kevesen lehetnek azok, akik már ilyenkor kellő magabiztossággal tudnak dönteni jövőjükről.

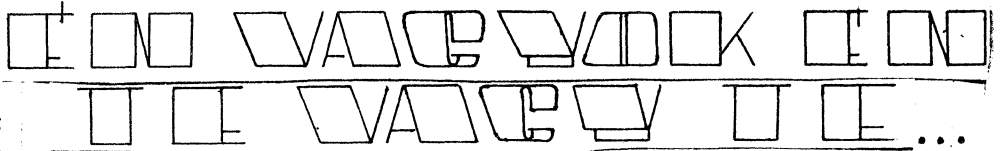
- Később, mikor már többet voltunk együtt - folytatta -, sokszor vitatkoztunk ilyen dolgokról. Azt hiszem, nem egyedül az, amit Nagyhangú tankörtársunk illetően harsogott: „En a ...-ban fogom a világot megváltani! De ha azt hiszitek, hogy hülyéskedek, akkor nagyon tévedtek! Ez az a dolog, ami érdekelt. Már kiskoromban is oly csodálattal néztem, mikor a ...-t csinálták!” En is kitalálhattam volna valamit, de az az álláspontom, hogy amíg nem vagyok biztos valamiben, addig csendben maradok.

- És mi van akkor, ha ez mind igaz - kötekedtem -, s mégis neki lesz igaza?

- Örültem volna neki, mert az rám is nagy hatással lett volna. Ehelyett ha körülnéztem néha-néha órán, láthattam, hogy Nagyhangú barátom a harmadik torpedót / például / vesztette el sorban. De az csaknem általános már, s az elsős szalmalángból csak a szép szavak maradtak meg.

- Most tulajdonképpen mit akarsz? Azt, hogy 5 éven keresztül reggeltől estig csak egyetem, s más semmi? Akkor hol marad az a régi közmondás, hogy: „Csak úgy tanulj, hogy maradjon idő az egyetemi életre!”? Te talán látástól-mikulásig tanulsz? Ezt nem tudom elképzelni, mert többet láttalak az „ozó-öző”-ben*, mint bármely más társadat.

*„ozó-öző”: borozó-söröző, egyszóval kocsmá

- Nem, csupán csak a képmitatást nem bírom, meg azt, ha valakiről 5 km-re harsog, hogy egyetemista. Van egy másik tankörtársam, egy vidéki fiú. Szűkebb környezetében ő volt valószínű a zseni, de köztünk, ahol egyikünk olyan, mint a másik, ez már nem így van. Volt egy kis rés a kétfajta felkészülésben, ami általában az emberek nagy részére serkentőleg hat. De ő csak visszafejlődik. Egy dolog, amiben profi ő: a csodás frázisok mestere. En nagyon szeretnék az egyetem után a „Mélytengeri fakitermelő mesterszöfőr / például !/ tanfolyamon résztvenni, mert manapság egy szimpla mérnök már semmit sem ér. Meg különben is, az már nem rang, ha valakinek csak műgyetemi diplomája van. De ehhez nyelveket kell tanulnom, ami nem baj, mert imádom a hébert / például! /.

- De hisz te is pont ezt mondtad, hogy levizsgázol valamelyik nyelvből, mert egy műszaki embernek van a legnagyobb szüksége idegen nyelvekre!

- Ez így igaz. Eljött a nyelvóra, s hova együtt járunk. A legelső óra után a házi feladatot „köz-kívánatra” le kellett csökkenteni a felére, s ez azóta tendencia. Így barátunknak csak ezt kellett volna elkészítenie. Igaz, hogy az azelőtti órán hiányzott, de volt aki elmesélte neki a feladatot.

„- Sajnos a MUMSZ elfoglaltságok miatt nem volt időm elkészíteni, s különben sem tudtam, mi a lecke. A múlt órától pedig hozok egy MUMSZ igazolást.”- védekezett. Hát ezek a nagy tervek?! Miért jár egy olyan ember ebbe az iskolába, ha abszolút nem érdekli az egész? Ha csak teheti, elalszik az órán, vagy ami rosszabb, nagy ívben elkerüli? Talán kényszer iskolába járni?

- Hát te mit akarsz akkor? Hisz te is azt mondtad, hogy ha lehet, nem maradsz műszaki pályán, s a legszívesebben tanítanál. Ezt hogy magyarázod?

- Tudod, annak idején, mikor olvastam a felvételi tájékoztatót /mert nekem nem volt gyerekkori álom! /, találtam egy nagyon szimpatikus / s mint utólag kiderült,

roppant demagóg / leírást erről az intézményről. nem is akartam hallani másról, annyira beleéltem magam. Olyan magasan jártam a fellegek felett, hogy onnan már a részletek nem is látszottak. De most ne erről beszéljünk! Inkább magunkról, s arról, mennyire befolyásolja magatartásunkat az egyetem. Aki idejár, az már nem gyerek, s akárki ne mondja meg nekik, hogy az a dolog, amit látott, az nem létezik, vagy esetleg rosszul is láthatta. Annyira, hogy már majdnem egymás „rokonságát” is igénybe vesszük a vita hevében, A múltkor például roppant okos és elmés barátunk azzal állt elő, hogy az ablak kilincset egy neves gyár konstruktőrei kívülre tervezték / például !/, s nekünk magyaroknak ilyen eszünkbe se jutna. Hm...

Először viccnek hittük a dolgot, de mikor parázs vita alakult ki, az okosabbak felálltak, s elhagyták a termet, felismervén, hogy meddó a dolog. De biztos, ami biztos, magam is utánajártam, és tényleg! Házgyári panelen lévő ablakon kívül volt a kilincs! Csak egy bökkenő volt: az, hogy a panel külső oldala volt a belső, mert fordítva volt lepakolva. Hm...

A minap valamelyik előadáson körülnézve olyan dolgot tapasztaltam, ami az egyik barátommal történt dolgot juttatta eszembe.

...vizecske...

NYELV

'72-ben nyitották meg 25 fő részére egy családi házban. A lakók száma lassan elérte a telítettségi szintet, a bővítésre sem gondolhattak, mert a házfűzési, tisztálkodási lehetősége nem engedte a régi szintet; s a létszámot 1977-ben lecsökkentették 20-ra.

A nap mint nap idelátogatók -többségében asszonyok- megőzvegyült földművesek, TSZ-badolgozók, háztartásbeliek, iparosok. A nyugdíj mértékétől, családi állapotától függően a maximális 264ft-ot vagy bizonyos esetben semmit nem fizetnek a napi kétszeri /ebéd - vacsora/ étkezésért, gondoskodásért.

„1893-ban születtem itt Szekszárdon a fárjenmel

egyidőben, aki '33-ban meghalt. '38-ban újból férjhez mentem. Vele is csak a földdel foglalkoztunk. '60-ban megalakult a T.SZ.CS., akkor beiratkoztunk. A férjem kecsizott. 1 forduló után 17ft-ot kapott, nem úgy, mint ma - / a T.SZ.CS.-nek volt homokbányája, onnan szállították az építkezéshez a homokot/ három fordulót tudott megtenni napjában /.../. A lovat „akkor” mi adtuk be, aztán azt 3 év után kifizették. De hát mondanom sem kell, hogy nem annyit, amennyit mi adtuk véna. '70 év után nyugdíjba mentünk, 260ft-ot kaptunk. Most elmentem a látáson, csak egy szemmel látok, hát idekerültem, de jó, hogy idekerültem, mert nem vagyok egyedül. Milyen jó lett volna, ha akkor is ilyen lett volna, hogy az uramnak is lett volna!..

A beszolgáltatások idején a diványt is el kellett adni, hogy vetni tudjunk. Úgy álltunk sorba, mint az, aki semmit sem dolgozott. 3 órától 11-ig dolgoztunk. El sem lehet azt hinni... Most az uram után is kapok pénzt, így 1800,-t van együtt.”

Naponta 9-10 órára bejönnek, délután 4-1/2 5-ig együtt vannak. Beézelgetnek, sakkoznak, olvasnak, segédkeznek egymás ellátásában. Ezen tevékenységek - elvileg - előre megfontolt havi program szerint zajlanak a vezető ápoló irányításával, aki a szabályokban lefektetett szigorú programszerűséget /ami csak a „magas hivatal” mindenütt jellemző hagyományos álma/ messzemenően az önálló akaratú, tudatlag rendelkezésel lakók kívánsága szerint változtatja, illetve szünteti meg.

„Hiába mondom nekik, hogy most ezt kell csinálni, ha nem akarják, kár erőltetni. Ha felolvások, -van itten TUKOR, Film, Színház, Muzsika, meg minden féle újság- azt még végig tudják kísérni figyelemmel, de regényt már hiába is kezdenék el... Volt olyan, hogy elmentünk

kirándulni, mint tegnap, és nem tudtam meggyőzni őket, hogy menjünk a komppal, féltek tőle, és azt mondták, hogy el fog süllyedni. Így aztán a sofört nagyon megterheltek azzal, hogy meg kellett kerülni az egész Balatont. Egy évig beszéltem, magyaráztam míg most át tudunk jenni a tavon.”

Két személy gondoskodik az öregekről: a vezető ápolónő és egy „takarítónő”. Előbbi az irányítási, beszerzési feladatok mellett a társadalmi juttatások, társadalmi munkák miatt is rengeteget „kilincsel”. Megszervezi a számbelileg hatalmas önkéntes segítőerőt.

Munkatársa, kiegészítője; hivatalosan takarítónő, ám ő végzi az étel melegítését, a tálalást, mosogatást, mosást, takarítást és a közös kertművelést, s a többi ezer apró, külön meg sem említett munkát.

„Hível takarékosági rendszer van, ezért gondolom, hogy én is az alá esem. Ezért nem kapok külön pénzt a mosásért, ami olyan 50ft háromnaponként. Először ugyan a Palyolatban össztunk, aztán én csináltam „Palyolat-ésem”, de azt is elvették. Most munkaidőben kell megoldani, és nem kapok semmit érte. A Tanács adja a mosóport meg a gápet... A jövendolom '72-ben 1600t volt, aztán emelkedett 23500-ra. Ugyez már csak az a szerdai különpénz -havonta 450ft- jön hozzá.”

Felajánlották neki, hogyha egy tanfolyamot elvégez, akkor megmaradhat segéd-ápolónői minősítéssel. „Hát most mondja meg, úgy 5 évem van a nyugdíjig, és most menjek el tanulni?!”

A „papir” megszerzésének vágya éppen úgy nem hatol be ide, mint a külvilág oly sok más szokása sem. A gondozó és gondozott közös világa, amely hajdnom zárt egységet alkot, nem képes a hirtelen külső ingereket egykönnyen beépíteni a saját életébe.

„Van itt egy kert, sajnos... Azt kell mondanom: sajnos -és most nagyon bizonytalan vagyok-, de a rádióban volt egy riport; idetelepitették a gyógyult alkoholistákat, akik megigérték, hogy gondozzák a kertet, de nem csinálták. A „nénik” /a gondozottak/ nem szeretik őket, mert előítéleteik vannak. A rádióban azt mondták, padot állítottak, padot szereltek, megművelték a kertet; de hát jöjjön, nézze meg, hol van itt pl. kispad? A nénik reklamáltak, de nem érkezett válasz. Én inkább lebeszéltem őket, mert a Tanácsban azt hiszik, én biztatom őket, pedig nem, épp ellenkezőleg! Engem nem érdekel, nem félték az állásomat, mert legfeljebb visszamegyek ápolónőnek...”

ÓTTSZÓRZI

Lehet, hogy most elesék a jutalomtól, amit szoktam kapni /1200-1300ft/, mert nem akadályoztam meg ezt a levelet. Azt is kérték tőlem, hogy vonassam vissza, de hát mondja meg, hogyan tudom én megakadályozni azt, hogy levelet irjanak?! Amikor először idejötték az „elvonósok” a nénik nem jöttek el, úgy kellett elmenni hozzájuk, beszélni nekik, hogy visszajöjjenek.”

Az antialkoholista-klub tagjairól „Rózsika néni” gondoskodik a szerdai másodállásban:

„Ezek az emberek valóban beteg emberek. Nem megy az olyan könnyen, de hát igyekeznek. Az, aki leszokott a pohárról, az eljön ide, van aki a családját is elhozza. A megigért könyvespolc állványa is meg van, csak ki kell várni, és a többi is meg lesz.”

A nénik megmutatják a billiárdasztalt.

„Hát nézze, azt mondták, játszhatunk is ezzel a játékkal, de hát nekünk már nem való ez a játék. Mi már csak kártyázzgatunk, de inkább beszélgetünk.”

Hogy miről? Hát magukról:

„79 éves vagyok, bognár mester. Kocsikat, kerekeket gyártottam 50 évig. '62-ben mentem nyugdíjba 900 Ft-tal. Most 1900,- van. Havonta kétszer megyek a feleségemhez, aki Dombóvárott fekszik. Kétszer kapott agyvérzést. Mindig viszek neki ezt-azt... no meg az utiköltség... úgyhogy 200 Ft alkalmanként elmegy.

A háborúban még fiatal voltam. '18-ban lettem vöröskatona. Megjártam Felvidéket, Dunántúlt. A Tanácsköztársaság bukása után csak éhezünk, mi is a Róbert bácsihoz jártunk. A felszabadulás után 10 évig voltam munkásőr.

„1902-ben születtem július 10.-én. Én is vöröskatona lettem. Elvittek egész Eperjesig, Losoncig. Majd visszavittek a románok ellen. De hát volt olyan, hogy vaktöltényt küldtek, mert nem volt más...”

A románok meg majdnem a Tiszába fullajtottak, az volt a szerencsém, hogy azt hitték, meg vagyok halva, mert akik mozogtak, azt a románok agyonlőtték.

Hallotuk a híreket, hogy megkötötték a békét, de mi feltörtünk egy fegyverraktárt, ha jönnek a vörösök, akkor legyen mivel...”

Utána Zalaegerszegen voltam a drótok között. Hajmáskéren is másfél évet eltöltöttem, megjártam a Margit körutat, a Markó utcai börtönt. Megúsztam... A rendőrök mindig szemmel tartottak.

6 gyermekem van, 2 fiú, 2 lány, két másik 1-2 éves korban meghalt...”

„De jó világ is van most! Kár, hogy az uram nem érte meg... 65 évig varrtam. '24-ben házasodtunk össze. Utána nagyon rossz napokat éltünk, akárhogyis dolgoztunk. Szegényemberek voltunk, azok is maradtunk.

Három fiam volt, mind meghalt. Most, hogy a szemem így elromlott, már nem csinállok semmit, csak eljövök ide. Annak előtte házivarrónő voltam, de ma már nem látok. Mindkét szememre zöldhályogot kaptam, majd az egyikre szürkehályogot. Most csak az egyik szememre látok. 1955-ben kaptam meg a nyugdíjat, 75Ft-ot. Most 1100 Ft-om van.”

„Öt gyerekem van, iparosok. A szomszédok mind meghaltak, hát itt vagyok most már 5 éve. Én háztartásbeli voltam, ezért a férjem után kapok 1440 Ft-ot. A férjem 8 évig volt az első világháborúban katona. Ugy volt, hogy hétfőn megesküdtünk, pénteken meg már elment „nászútra”. Volt szőlőnk, de akkor nem volt kedvezmény. Amikor az oroszok bejöttek, akkor járt le az adóssága. Napszámba jártunk el harmadosba', felesbe'. A demokrácia meghozta, hogy a kisebbik fiam már tanulhatott... Nem visznek engem akasztani, hogy maga ezt írja? /Szemével hunyorítva mosolyog/ Mi itten mind ilyenek vagyunk. Mondtam is ennek az öregnek, /bők az egyik férfira/ hogy összeházasodhatunk, csak az a baj, hogy én katolikus vagyok, és ő meg református, és nem tudtuk eldönteni, a leendő gyermekünk milyen vallású legyen...”

Én a szívemmel vagyok beteg, az orvos csóválja is a fejét. Én megmondom: halálomig csak kibírom! Jó, hogy így belenyugszik- mondja az orvos.”

„Könnyit az öregségen, ha együtt vagyunk, az embernek 70 fölött már a nyugalom kell. Itt csak elfeledkezik az ember arról, hogy ilyen nyomorultul van.. Nem nagy az ember az öngyilkoséhoz... A vóm ideg-beteg, otthol nem bírom ki...”

Az öregemmel Gyékényesen laktunk, aztán költöztünk ide. '18-ban megsebesült, mint katona. Sokáig csak úgy kapta a pénzt, mert előtte a vasútnál dolgozott. De aztán milyen szép két gyereke lett neki!... A háborúban nyomorogtunk, most szerencse, hogy az állam megadja a nyugovást az ilyen öregnek...”

„Miért mondja, hogy öregek vagyunk? Nem vagyunk mi öregek, csak az idő járt el felettünk!”

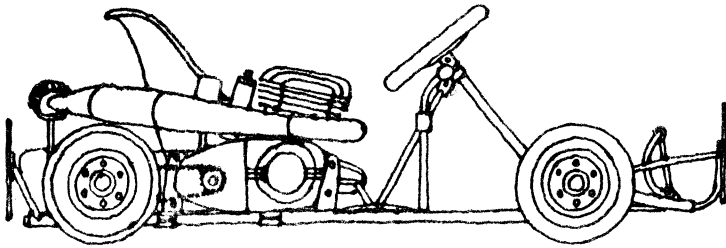
Ezek az emberek tudják, hogy útjuk végére értek, s mint a vándor térnek vissza, vállalva a múltat, és ugyanakkor fölülemelkedve is azon.

„Rossz a szemem. 80 évig viseltem, hát volt ideje elkopni. Most csak úgy elbotogatok...”

„80 éves volt az az ember, megtanította a pénzt megszámolni, meg a nevét leírni. Ő meg olyan szépen ápolta azt az öregembert. A testvérei beadták a szociális otthonba, mert nem hall rendesen, fiatalabb korában sem foglalkoztak vele, mert ilyen baja van, ezért is maradt vissza. -Az én öregem!- így hívja. -Meghagyta nekem a megélhetőt!-

Tíz évig éltek együtt.

KÖZHIR

Október 4-én első ízben állt rajt az a BME - MHSZ gokartja. A "rég" versenyzők részéről nagy várakozás előzte meg a kart szereplését. Voltak akik csodákat vártak a "műgyetemisták" kartjától, de persze voltak olyanok is, akik az ellenkező állásponton voltak...

Reálisan vizsgálva a helyzetet, nem volt túl nagy esélyünk a versenyen, tekintettel arra, hogy sem edzéslehetőséggel nem bővelkedtünk, sem versenytapasztalattal nem voltunk. Így történt, hogy az időmérésre még nem állt össze a gép, és ezért a legrosszabb helyek egyikéről kellett Fige Józsefnek rajtolnia. Ennek ellenére a futamokon igen jól ment. Volt olyan futam, amelyben a 20. helyről a 9.-re tudta magát felküzdeni. A versenyen való részvétellel lényegében elégedettek lehetünk, hiszen az egyik célt sikerült elérni: fel tudtuk mérni a lehetőségeinket.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

11-én Győrben ismét rajt az egyetemi gokart.

KOSÁRLABDA BIRO!

Egyetemünk KISZ sportbizottsága a Budapesti Kosárlabda Szövetséggel közösen játékvezetői tanfolyamot szervez, amely heti egy alkalommal az esti órákban lesz egyetemünkön.

A jelentkezők a KISZ Bizottság sportszobájában /KI. 50./ vagy Szekeres Árpádnál iratkozhatnak föl. Az első rájákoztató jellegű megbeszélést október 23-án 19⁰⁰ órakor tartják a K I. 50.-ben.

A MAFC labdarúgó csapatai ismét túljutottak két fordulón. Az eredmények a legnagyobb jóindulattal sem nevezhetők sikeresnek. Sajnos a fiúk nem jöttek még rá a győzelem titkára. Ez persze nem egyszerű dolog, egy kis segítséget ezen a téren még a sokszor megcsodált angol futballisták is igényelnek nálunk viszont nincs. A két csapat munkáját egy edző irányítja, ő sem áll minden esetben a feladata magaslatán. Ráadásul az ellenfelek általában heti négy edzést tartanak, míg a mi játékosainknak csak heti három alkalommal áll rendelkezésükre a pálya, a blokkosított órarend miatt általában csak heti két edzésre tudnak megjelenni. Ez kevés! Ráadásul ezeken az edzéseken sem folyik rendes munka - az NB I-esektől eltérően nem a játékosok hibájából.

Talán ez magyarázza /többek között/ az eddigi eredményeket.

MALÉV - MAFC I. 3:2

Kemény, gyors mérkőzés. Sok bírósági hiba, amelyik a meccs végeredményét befolyásolta.

MAFC I. - TF I. 1:3

A listavezető nemcsak szerencsésebb, jobb is volt.

MAFC II. - SMTK II. 1:4

A MAFC II. tovább gyengélkedik, melyet az eredmények is igazolnak.

III. ker. TIVE II. - MAFC II. 3:1

Egy, az utóbbi időkben jellemző momentum: a csapatban 4 kapus is játszott, kettő a mezőnyben, kettő egy-egy félidőt védett. A lelkesedés kevés volt.

- Guriga -

GYERE VÉRT ADNI!

KÉZILABDA

A MAFC legutóbbi mérkőzéseinek eredményei:

MAFC-Ujkigyó 19:18

MAFC-Tiszaföldvár 12:17

Szolnok-MAFC 22:19

MAFC-BÁCSÉP 22:15

A kezdeti lendület után megtorpant a csapat és hullámvölgybe került. A BÉCSÉP elleni 7 gólos győzelem kimozdította a csapatot a holtpontról, és végre jó játékkal örvendeztette meg a /csakély/ közönséget.

BUDAPEST
UNIVERSITÁS
 FACULTÁS
 TRANSPORTAIS
 POLYTECHNICA
 1782

KÖZHÍR

Kiadja: A BME és a KÖZLEKEDÉS-MÉRNÖKI KAR KISZ VEZETŐSÉGE
 Felelős kiadó: Bulla Miklós
 Felelős szerk.: Hamza István
 Főszerkesztő: Szabó László
 KÉSZÍTETTÉK: Szever Pál, Balogh Imre, Tarján Frigyes, Sárközi Tamás, Kerekes Gyula, Jurik Kálmán, Komócsin Zoltán, Paukóvics István, Németh Ernő, Kirilly Kálmán, Illés Gábor, Szeverné Tárnok Dezső, Pásztor Judit

Készült a BME Bókaszervező Üzemében, a 37890. számú megrendelés alapján.
 Sokszorosítás vezető: MISZORI SÁNDOR

